

หลักธรรมาภิบาล (GOOD GOVERNANCE)

ธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารกิจการ
บ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นแนวทาง
สำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมรัฐ ภาค
ธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน ซึ่ง
ครอบคลุมถึง ฝ่ายวิชาการ ฝ่าย
ปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจ
สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้
รักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลัง ก่อให้เกิด
การพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริม
ความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่

**ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย
การสร้างระบบบริหาร
กิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี
พ.ศ.2542 ระบุว่าธรรมาภิ
บาลมีองค์ประกอบ 6 ประการ ดังนี้**

หลักธรรมาภิบาล (GOOD GOVERNANCE)

1. หลักนิติธรรม (The rule of law)

2. หลักคุณธรรม (Morality)

3. หลักความโปร่งใส (Accountability)

4. หลักการมีส่วนร่วม (Participation)

5. หลักความรับผิดชอบ (Responsibility)

6. หลักความคุ้มค่า (Cost-effectiveness of Economy)

1.หลักนิติธรรม (The rule of law)

หมายถึง การปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ
ข้อบังคับต่างๆ

โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมาย
มิใช่ตามอำเภอใจ

หรืออำนาจของตัวบุคคล จะต้องคำนึงถึง
ความเป็นธรรม และ

ความยุติธรรม รวมทั้งมีความรัดกุมและ

ความโปร่งใส

2. หลักคุณธรรม (Morality)

หมายถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ดีงาม และส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้บุคลากรมีความซื่อสัตย์จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบ วินัย ประกอบอาชีพสุจริต เป็นนิสัย

3. หลักความโปร่งใส (Accountability) หรือการพร้อมรับการตรวจสอบ

หมายถึงความโปร่งใส หรือการพร้อมรับการตรวจสอบ
โดยสร้าง

ความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ ปรับปรุง
กลไกการทำงานของ

ทุกองค์กรให้มีความโปร่งใส ประชาชนเข้าถึงข้อมูล
ข่าวสารได้

โดยสามารถจะเข้าใจง่าย มีกระบวนการให้ประชาชน

4. หลักการมีส่วนร่วม (Participa

หมายถึงการให้โอกาสบุคลากรหรือผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องเข้ามา

มีส่วนร่วมทางการบริหารจัดการ การให้ข้อมูล
ความคิดเห็น แนะนำ

ปรึกษา ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ และร่วมการ
ตัดสินใจในเรื่องต่างๆ

5. หลักความรับผิดชอบ (Responsibility)

หมายถึงการตระหนักในสิทธิและหน้าที่
ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจ
ปัญหาการบริหารจัดการ การกระตือรือร้นใน
การแก้ปัญหา และเคารพในความคิดเห็นที่
แตกต่าง รวมถึงความกล้าที่จะยอมรับผลดีและ
ผลเสียจากการกระทำของตนเอง

6. หลักความคุ้มค่า (Cost-effectiveness of economy,

หมายถึงการบริหารจัดการและการใช้
ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิด
ประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดย
รณรงค์ให้บุคลากรมีความประหยัดใช้
วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า และรักษา
ทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร

การบริหารงานในรูปแบบของธรรมาภิบาลนั้น จะเน้นที่การเจริญเติบโตอย่าง ต่อเนื่อง มั่นคง ไม่ล้มละลาย ไม่เสี่ยงต่อความเสียหาย พนักงานมีความมั่นใจในองค์การว่า สามารถปฏิบัติงานในองค์การได้ในระยะยาว การนำธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารนั้น เพื่อให้้องค์การมีความน่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับจากสังคม ปัจจุบันการบริหารงานใน ภาครัฐได้รับความสนใจจากประชาชนเป็นอย่างมาก ในเรื่องของความโปร่งใสในการดำเนินงาน ดังนั้นการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในหน่วยงานของรัฐ ก็เพื่อให้ประชาชนเกิด ความเชื่อถือศรัทธาว่าปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับการทุจริต คอร์ปชั่นของหน่วยงานภาครัฐจะลดลง ซึ่งสิ่งที่จำเป็นในการบริหารงานของหน่วยงานในภาครัฐได้แก่

1. การรับผิดชอบตรวจสอบได้

ประโยชน์ของธรรมาภิบาลต่อภาครัฐ

- หลักธรรมาภิบาลจึงถือเป็นหลักพื้นฐานในการปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาในการบริหารจัดการ
- เพราะจะช่วยให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังทำให้พนักงานทุกคนมีความสุขในการทำงาน และยังช่วยสร้างขวัญและกำลังใจ พร้อมปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถ

